

การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินการด้านกิจกรรมนักศึกษา
กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลชัยบุรี
THE PARTICIPATIVE MANAGEMENT OF THE STUDENT AFFAIRS DIVISION :
A CASE STUDY OF RAJAMANGALA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY THANYABURI

13

รัชณี ภูสุวรรณ์*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งอรุณ รังรองรัตน์**

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินการด้านกิจกรรมนักศึกษา กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลชัยบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลชัยบุรี 2) การดำเนินการด้านกิจกรรมนักศึกษา กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลชัยบุรี และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินการด้านกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลชัยบุรีประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ รองอธิการบดีด้านพัฒนานักศึกษา ผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา รองคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษา ทุกคณะ รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนานักศึกษาวิทยาลัยการแพทย์แผนไทย และผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลชัยบุรี จำนวน 145 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราวัดประเมินค่า 5 ระดับ พหาวามิเตอร์ที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก 2) การดำเนินการด้านกิจกรรมนักศึกษา กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลชัยบุรี อยู่ในระดับมาก และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินการด้านกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลชัยบุรี พบว่า มีความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 โดยความสัมพันธ์ทิศทางบวกในระดับปานกลาง

ABSTRACT

The purposes of this research were to study 1) the level of the participative management, 2) the process of student affairs of Rajamangala University of Technology Thanyaburi, and 3) the relationship between the participative management and the process of student affairs of Rajamangala University of Technology Thanyaburi.

* นักศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลชัยบุรี

** ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลชัยบุรี

The population of this research was consisted of 145 objects including the Vice President Office of the President, the Student Development Division Director, the Deputy Deans for Student Development Affairs from every faculty, the Deputy Director of Thai Traditional Medicine College, and the student leaders of Rajamangala University of Technology Thanyaburi. The research instrument used for collecting data was Likert five-point scale questionnaires. The data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and Pearson's product moment correlation coefficient to determine the relationship.

The research showed that 1) the level of the participative management was at the high level, 2) the process of student affairs of Rajamangala University of Technology Thanyaburi was at the high level, and 3) the relationship between the participative management and the process of student affairs of Rajamangala University of Technology Thanyaburi revealed positive relationship in moderate level at .01 level of significance.

บทนำ

ตามแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี 2556 – 2557 ได้กำหนดให้หน่วยงานกองพัฒนานักศึกษาที่อยู่ภายใต้โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ให้เป็นหน่วยการสนับสนุนการจัดการศึกษา และการจัดกิจกรรมของนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้มีโอกาสเรียนรู้ประสบการณ์นอกชั้นเรียน ซึ่งจะนำไปสู่คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และวัฒนธรรมองค์กรของมหาวิทยาลัย

การดำเนินกิจกรรมนักศึกษาได้แบ่งประเภทของกิจกรรมนักศึกษาตามกรอบและทิศทางของมหาวิทยาลัยฯ ออกเป็น 5 ด้าน คือ 1) ด้านกิจกรรมวิชาการที่ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ 2) ด้านกิจกรรมกีฬา และการส่งเสริมสุขภาพ 3) ด้านกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และรักษาสีน้ำเงิน 4) ด้านกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย และ 5) ด้านกิจกรรมทักษะเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และผู้นำนักศึกษาการจัดการจัดกิจกรรมนักศึกษาทุกกิจกรรมตามแนวคิดการศึกษาที่เน้นมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนให้การบริหารแบบมีส่วนร่วมและการบริหารงานระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับบุคลากรและนักศึกษาของสถานศึกษา ให้มีส่วนร่วม ในการตั้งเป้าหมาย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และการมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง

การดำเนินกิจกรรมนักศึกษา ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จะประสบผลสำเร็จได้ต้องอาศัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการพัฒนานักศึกษา และผู้นำนักศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจบทบาทอย่างชัดเจน ซึ่งจากรายงานการสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดบริการของมหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2557 ว่าการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ยังขาดการวางแผนและกำหนดปฏิทินกิจกรรมร่วมกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานกิจกรรมนักศึกษาจึงทำให้มีกิจกรรมที่มากเกินไป ทำให้กระทบกับการเรียนการสอน

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กับการดำเนินกิจกรรมนักศึกษา กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ตามแนวคิดของ ซัสคิน (Sashkin, 1982 : 110–113) มี 4 ด้าน คือ 1) การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย 2) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา 4) การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง กับ การดำเนินกิจกรรมนักศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านกิจกรรมวิชาการ ที่ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ 2) ด้านกิจกรรมกีฬา และการส่งเสริมสุขภาพ 3) ด้านกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และรักษาสีน้ำเงิน 4) ด้านกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย และ 5) ด้านกิจกรรมทักษะเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และผู้นำนักศึกษา มากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นแนวทางในการ

พัฒนาการบริหาร เป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการกิจกรรมนักศึกษา และเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาปรับปรุงการบริหารของหน่วยงานทางการศึกษาทั้งในระดับนโยบายและการปฏิบัติ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
2. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าวผู้วิจัยได้ศึกษาและกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยประกอบด้วยการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ตามแนวคิดทฤษฎีของซัสคิน (Sashkin, 1982 : 110-113) มี 4 ด้าน คือ 1) การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย 2) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และ 4) การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงกับการพัฒนา กิจกรรมนักศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดกิจกรรมระดับอุดมศึกษาที่ทุกมหาวิทยาลัยพึงปฏิบัติ มีกิจกรรมทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านกิจกรรมวิชาการที่ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ 2) ด้านกิจกรรมกีฬา และการส่งเสริมสุขภาพ 3) ด้านกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และรักษาสีแกวเดิ้ล 4) ด้านกิจกรรมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และ 5) ด้านกิจกรรมทักษะเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และผู้นำนักศึกษา ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ รองอธิการบดีด้านพัฒนานักศึกษา ผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา รองคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาทุกคณะและรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนานักศึกษาวิทยาลัยการแพทย์แผนไทย และผู้นำ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำนวน 145 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยปรับปรุงขึ้น โดย พิจารณายาได้กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้ จากการศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมทั้ง ให้สอดคล้อง กับคำจำกัดความในการวิจัยที่ได้กำหนดไว้แบ่งเป็น 3 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของประชากร

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมนักศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รวบรวมจากกลุ่มประชากรในการวิเคราะห์ ข้อมูล โดยดำเนินการ ดังนี้

1. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิด เลือกตอบ (Check List) นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) เป็นรายชื่อ ใช้วิเคราะห์คำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage) และ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) นำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับ จากนั้นนำไปบันทึก และวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เพื่อทราบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับใด แล้วนำผลการวิเคราะห์ที่ได้ มาแปล ความหมาย ความหมายในภาพรวม รายชื่อ และรายด้าน การแปลผลค่าเฉลี่ยตามหลักเกณฑ์ ของช่วงระดับคะแนน (Class Interval) (ศักดิ์ไทย สุรกิจบรร. 2549 : 196-227) 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

3. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) นำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับ จากนั้นนำไปบันทึก และวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เพื่อทราบว่าการดำเนินกิจกรรมนักศึกษา ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับใด แล้วนำผล

การวิเคราะห์ที่ได้มา แปลความหมายในภาพรวม รายข้อ และรายด้าน การแปลผลค่าเฉลี่ยตามหลักเกณฑ์ของช่วงระดับคะแนน (Class Interval) (ศักดิ์ไทย สุทธิจิรวร. 2549 : 196-227) 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินกิจกรรมนักศึกษา ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2553 : 316) แปลความหมาย ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71 – 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.31 – 0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01 – 0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กัน

สรุปผลการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารส่วนมากมีเพศชาย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 84.6 รองลงมาคือ เพศหญิง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 15.4 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารส่วนมากมีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 53.8 รองลงมา คือ อายุ 36 – 40 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 30.8 และอายุ 41 – 45 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 15.4 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารส่วนมากมีระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 69.2 รองลงมาคือ ระดับการศึกษาปริญญาเอก จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 30.8 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารส่วนมากมีประสบการณ์การบริหาร 1– 5 ปี และ ประสบการณ์การบริหาร 11–15 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 30.8 รองลงมาคือ ประสบการณ์การบริหาร 16 ปีขึ้นไป จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 23.1 และ ประสบการณ์การบริหาร 6– 10 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3 ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

พบว่าการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 3.46$, $\sigma = 0.88$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา มีระดับการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ ($\mu = 0.54$, $\sigma = 0.96$) รองลงมาได้แก่ด้านการมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\mu = 3.45$, $\sigma = 1.00$) ด้านการมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\mu = 3.43$, $\sigma = 1.01$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\mu = 3.42$, $\sigma = 0.96$) ตามลำดับ

3. การวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินกิจกรรมนักศึกษา

พบว่า การดำเนินกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 3.77$, $\sigma = 0.78$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านกิจกรรมกีฬา และการส่งเสริมสุขภาพ มีระดับการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ ($\mu = 3.84$, $\sigma = 0.87$) และรองลงมาคือ ด้านกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\mu = 3.83$, $\sigma = 0.82$) ด้านกิจกรรมทักษะเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และผู้นำนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\mu = 3.77$, $\sigma = 0.89$) ด้านกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และรักษาสีแกวเดอล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\mu = 3.75$, $\sigma = 0.84$) และข้อที่มีค่าน้อยที่สุดคือด้านกิจกรรมวิชาการ ที่ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\mu = 3.66$, $\sigma = 0.92$) ตามลำดับ

4. ข้อค้นพบที่สำคัญพบว่ากิจกรรมทางวิชาการ ที่ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ (Y1) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย .762** และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยการมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง (X4) มีการปฏิบัติมากที่สุด .729** และรองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X2) มีระดับการปฏิบัติ .715** การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา (X3) .690** และข้อที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุดคือการมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย .599** โดยความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ในภาพรวม (X_{tot}) และ (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01

อภิปรายผล

1. จากการวิจัยพบว่าระดับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อก็อยู่ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากการสถานศึกษาเป็นนิติบุคคลได้รับการกระจายอำนาจการบริหารจัดการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการบริหารการจัดการศึกษาให้มีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้นจึงทำให้ผู้บริหารด้านพัฒนานักศึกษา และผู้นำนักศึกษาแสดงพฤติกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมตามบทบาทของคณะกรรมการพัฒนานักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีพบว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม จากมากไปหาน้อย ดังนี้โดยมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.54 และรองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 และการมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 ตามลำดับ โดยผู้บริหารด้านพัฒนานักศึกษาได้แก่องค์กรที่ดีด้านพัฒนานักศึกษา ผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา รองคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาทุกคณะ และรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนานักศึกษาวิทยาลัย การแพทย์แผนไทย และผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้เล็งเห็นความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมในทุกๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นด้านการวางแผน การตั้งเป้าหมาย การเปลี่ยนแปลง และการติดตามประเมินผลในทุกๆ ปี และมหาวิทยาลัยยังวางแผนในการมีส่วนร่วมในการพัฒนางานด้านพัฒนานักศึกษา ตามแผนกลยุทธ์การพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ประจำปีงบประมาณ 2557 – 2560 โดยได้จัดประชุมสภามหาวิทยาลัยด้านพัฒนานักศึกษาเป็นประจำทุกเดือน เพื่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยมีการพัฒนาไปพร้อมๆ กัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สิรินันท์ ศรีวีระสกุล (240 : ข-ค) ซึ่งได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดเป้าหมายพัฒนาการศึกษาของบุคลากรในโรงเรียนปริมังคลาจารย์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีความเห็นเกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย การวางแผน บุคลากรควรเตรียมตัวศึกษาหาความรู้ เรื่องการวางแผนเพื่อ

นำไปสู่การปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน ซึ่งคล้ายกันกับคาร์ตัน ลิทธิการ (2545, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบ การบริหารกิจกรรมนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ และภาคเอกชน : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยพายัพ ซึ่งผลจากการศึกษาวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการบริหารงานกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในด้านนโยบาย และเป้าหมายมีลักษณะเป็นการพัฒนาคุณภาพนักศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เป็นบัณฑิตที่มีความรู้ มีคุณธรรม มีแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการควบคุมและเสริมสร้างนักศึกษาโดยเน้นให้นักศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามแนวปณิธานของมหาวิทยาลัย โดยทั้งสองมหาวิทยาลัยมีโครงสร้างการบริหารงานที่สอดคล้องกับแนวนโยบายและเป้าหมายโดยให้นักศึกษามีส่วนในการ บริหารจัดการ 2) การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยพายัพมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ส่วนประเภทของกิจกรรม ประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรม ความน่าสนใจและสภาพแวดล้อม ตลอดจนจำนวนผู้เข้าร่วม กิจกรรมพบว่ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีมากกว่าเนื่องจากมีความหลากหลายในประเภทกิจกรรม 3) นักศึกษาของมหาวิทยาลัย เชียงใหม่เห็นด้วยกับการจัดกิจกรรมและให้ความสนใจมากกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ เนื่องจากความหลากหลายของ กิจกรรม และมองเห็นประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรม 4) การจัดกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยในภาคเอกชน ควรมีการปรับปรุงแต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงประโยชน์ต่อ นักศึกษาในระดับอุดมศึกษาควรให้มีความสำคัญ เพื่อให้สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

2 ผลการวิจัยระดับการดำเนินการกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านกิจกรรมกีฬา และการส่งเสริมสุขภาพ มีระดับการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และรองลงมาคือด้านกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย ด้านกิจกรรมทักษะเสริมสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และผู้นำนักศึกษา ด้านกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และรักษาสีน้ำเงิน และด้านที่มีค่าน้อย น้อยที่สุดคือด้านกิจกรรมวิชาการ ที่ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ โดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้กำหนดให้มีการประชุม มีการวางแผนการตั้งเป้าหมาย การเปลี่ยนแปลง และการติดตามการประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาการศึกษาโดยกำหนดให้ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง อาทิเช่น รองอธิการบดีด้านพัฒนานักศึกษา ผู้อำนวยการกอง พัฒนานักศึกษา รองคณบดีด้านพัฒนานักศึกษาทุกคณะ และรองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนานักศึกษา และผู้นำนักศึกษาของ มหาวิทยาลัยต้องจัดกิจกรรมหลากหลายเพื่อให้นักศึกษาของมหาวิทยาลัยได้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และนำไปสู่การปฏิบัติให้ เกิดประโยชน์ในการเรียนรู้การเสียสละเพื่อส่วนรวม เพื่อให้ได้คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัย ตามกรอบ และทิศทางของกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ภายใต้กรอบคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) และอัตลักษณ์ (Identity) ของ มหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ รำไพ เมฆาวิบูลย์ (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหา การบริหารงานกิจการนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยภาครัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร ประชากรคือ ผู้บริหารและบุคลากรฝ่ายกิจการนักศึกษา จำนวน 215 คน พบว่า การบริหารงานกิจการนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมีการ วางแผน การดำเนินงานและการประเมินผลดังนี้ 1) งานบริการและแนะแนว มีการวางแผนการบริการให้คำปรึกษาด้านการ เรียน อาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม และมีการประเมินผล 2) งานบริการจัดหางาน มีการวางแผน มีการจัดบริการงานพิเศษ นอกเวลาเรียนภายในหน่วยงานของมหาวิทยาลัยและมีการประเมินผล 3) งานบริการทุนการศึกษา มีการวางแผนโดยมี คณะกรรมการพิจารณาทุนการศึกษาของมหาวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาจัดสรรทุนการศึกษาและมีการประเมินผล 4) งาน กิจกรรมนักศึกษา มีการวางแผน กิจกรรมนิสิตนักศึกษาที่จัดในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ คือ กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ ศิลปวัฒนธรรม และกีฬา มีการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ 5) งานวินัยนิสิตนักศึกษา มีการวางแผน มีการดำเนินงานด้าน วินัยและพัฒนานิสิตนักศึกษา และมีการประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะๆ ปัญหาส่วนใหญ่ในการบริหารงานกิจการนิสิต

นักศึกษา มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีปัญหาด้านขาดข้อมูลในการวางแผน ทูตที่ได้รับไม่เพียงพอต่อนิสิตนักศึกษาที่ขาดแคลน ขาดความร่วมมือของศิษย์เก่าในการรายงานผลการประกอบอาชีพ และขาดการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และวรรณัฐ ถ้ำทองถวิล และคณะ (2552) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาของวิทยาลัยราชพฤกษ์กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาในวิทยาลัย ราชพฤกษ์ ชั้นปีที่ 1 ถึงปีที่ 3 จำนวน 300 คน พบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษามีหลายลักษณะ เช่น การเข้าร่วมกิจกรรม ร่วมบริจาคเงิน ร่วมเตรียมงาน และวางแผนกิจกรรม นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของวิทยาลัย เพราะเห็นว่าเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ได้เรียนรู้ร่วมกัน และได้ทำงานเป็นทีมมากที่สุดรองลงมา คือ ได้สร้างความสามัคคีภายในหมู่คณะและระหว่างเพื่อน และร่วมเสริมสร้างความรับผิดชอบ ได้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ผ่อนคลายกับกิจกรรม เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ได้เรียนรู้การมีจิตอาสา และการเสียสละ ตามลำดับ

3. ผลการวิจัยความสัมพันธ์กับดำเนินกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 โดยความสัมพันธ์ทิศทางบวกในระดับปานกลางโดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีนโยบายหลักด้านการพัฒนานักศึกษา พัฒนาทุกองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการได้มาซึ่งนักศึกษาที่มีคุณภาพ การพัฒนานักศึกษาและสนับสนุนนักศึกษาให้มีประสบการณ์ที่ดี มีภูมิคุ้มกัน ยกย่องมาตรฐานการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย การจัดทรัพยากรการเรียนรู้เพื่อสร้างโอกาสได้รวดเร็วขึ้น กำหนดมาตรฐานการให้บริการกับนักศึกษาในทุกด้าน พัฒนาเครือข่ายความสัมพันธ์ สร้างกิจกรรมเพื่อสร้างโอกาสให้กับนักศึกษาได้มีแนวคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม ทำให้เด็กเกิดทักษะการบริหารงาน การจัดกิจกรรมนักศึกษาให้กับนักศึกษา ที่มีความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นการพัฒนาทักษะกิจกรรมนอกชั้นเรียนให้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งฝ่ายแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ได้สำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดบริการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ซึ่งสำรวจจากนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 รุ่นปีการศึกษา 2556 เมื่อเดือนมกราคม 2557 โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการด้านสนามกีฬา ต้องการให้มหาวิทยาลัยกำหนดกิจกรรมให้ชัดเจนไม่ซ้ำซ้อนกับกิจกรรมของทางคณะ/วิทยาลัย ซึ่งจะทำให้กิจกรรมมากขึ้นซึ่งนักศึกษาจะได้รับผลกระทบโดยตรง ซึ่งส่วนมากนักศึกษาจะให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดให้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สัมฤทธิ์ใจดี (2544, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง เจตคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงมีเจตคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมโดยรวม แต่ละด้านอยู่ในระดับดี นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีเจตคติในการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาด้านกิจกรรมวิชาการ ด้านกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ ด้านกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ด้านกิจกรรมศิลปวัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษามีเจตคติเฉลี่ยสะสมต่างกันมีเจตคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรม ด้านกิจกรรมวิชาการ ด้านกิจกรรมกีฬา และด้านนันทนาการ ด้านกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ด้านกิจกรรม ด้านกิจกรรมศิลปวัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาอยู่ชั้นปีต่างกันมีเจตคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านกิจกรรมวิชาการ ด้านกิจกรรมกีฬา และด้านนันทนาการ ด้านกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ด้านกิจกรรม ด้านกิจกรรมศิลปวัฒนธรรม ต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายในการมาเรียนต่างกันมีเจตคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านกิจกรรมวิชาการ ด้านกิจกรรมกีฬา และด้านนันทนาการ ด้านกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ด้านกิจกรรม ด้านกิจกรรมศิลปวัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารมหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญในเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการพัฒนากิจกรรมนักศึกษา ผู้นำนักศึกษา โดยการเปิดโอกาสในที่ประชุมได้แสดงข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ แสดงความคิดเห็นเริ่มการพิจารณาการวางแผนการรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ ให้คณะกรรมการพัฒนานักศึกษา และผู้นำนักศึกษาทุกคนได้ร่วมกันพิจารณา

1.2 ผู้บริหารมหาวิทยาลัยควรให้ให้การยอมรับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการพัฒนานักศึกษา และผู้นำนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรวิจัยศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงด้านกิจกรรมวิชาการ ที่ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้รับการพัฒนาวิชาชีพมากยิ่งขึ้นและควรมีการพัฒนาการดำเนินกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีเพื่อให้กิจกรรมวิชาการที่ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ มีความน่าสนใจมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ :

องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2545.

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. การวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารการศึกษา. สกลนคร:สมศักดิ์การพิมพ์, 2549.

รำไพ เมฆาวิบูลย์. การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยภาคใต้

สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย : ในเขตกรุงเทพมหานคร. 2554.

วรณัฐ ถ้ำทองถวิล และคณะ. การมีส่วนร่วมของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาของวิทยาลัยราชพฤกษ์.

(วิจัยวิทยาลัยราชพฤกษ์, วิทยาลัยราชพฤกษ์), 2552.

ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตการพิมพ์, 2553.

ดาร์ตัน สิทธิการ. การบริหารศึกษาเปรียบเทียบการบริหารกิจกรรมนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐและเอกชน:

กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่และมหาวิทยาลัยพายัพ, 2545.

สัมฤทธิ์ ใจดี. การศึกษาเจตคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.

กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2544.

สิรินันท์ ศรีวีระสกุล. การมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดเป้าหมายพัฒนาการศึกษาของบุคลากรในโรงเรียน

ปริมสร้อยแยลส์วิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2540.

M . Sashkin, A manager's guide to participative management. New Your : AMA. Membership Publications, Division,

1982), 110-113.Swansburg, 1996.

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร